

תקציר מנהלים

קידום חברות ישראליות במכרזים ובפרויקטים בינלאומיים

ענת לינדנבאום

עמיתת קורת – מכון מילקן

ברצוני להודות לכל האנשים שהסבירו לי פנים במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה וסייעו לי ללמוד ולהשתלב, במיוחד למר בועז הירש, שבזכות תשומת הלב המיוחדת שנתן לקידום חברות ישראליות בזירה הבינלאומית ולהעלאת הנושא לסדר היום של הגורמים המעורבים, וכן בזכות הקמת היחידה החדשה במנהל, הדברים לא נשארו בגדר תיאוריה בלבד אלא הפכו למעשיים ושימושיים. ברכת הדרך שלוחה מכאן לגב' נילי שלו, העומדת בראש יחידת כלי הסיוע לתעשייה ומופקדת על יישום הוראת המנכ"ל הנוכחית ועל פיתוח כלי הסיוע הנוספים המתוכננים לעתיד.

בשנה האחרונה נפלה בידי הזכות להצטרף לעשייה הציבורית כחלק מתוכנית עמיתי קורת-מכון מילקן ועל כך נתונה תודתי הרבה לפרופ' גלן יאגו, מר קרל קפלן, גב' אלמה גדות-פרז וגב' אורלי מובשוביץ-לנדסקרונו. התוכנית העשירה את ידיעותיי, תרמה לי רבות ובעיקר החדירה בי מוטיבציה להמשך בניית הקריירה שלי במגזר הציבורי.

על אודות תוכנית עמיתי קורת-מכון מילקן

תוכנית עמיתי קורת-מכון מילקן מקדמת את הצמיחה הכלכלית בישראל באמצעות התמקדות בפתרונות חדשניים, מבוססי שוק, לבעיות מתמשכות בתחומים חברתיים, כלכליים וסביבתיים. התוכנית מתמקדת באיתור פתרונות גלובליים והתאמתם למציאות הישראלית ובבניית ממשקים חיוניים המחברים בין משאבים ממשלתיים, פילנתרופיים ועסקיים, לטובת צמיחה ופיתוח לאומי בר-קיימא.

התוכנית מעניקה מלגות שנתיות לישראלים מצטיינים, בוגרי מוסדות להשכלה גבוהה בארץ ובעולם, המתמחים במוקדי קבלת ההחלטות הלאומיים ומסייעים בפיתוח פתרונות באמצעות מחקר והתמחות. היקף הפעילות של עמיתי התוכנית הוא מקסימלי - התמחות, הכשרה ומחקר במשך חמישה ימים בשבוע.

במשך שנת התמחותם עוסקים עמיתי קורת-מכון מילקן במחקר המדיניות במשרדי הממשלה וברשויות שלטוניות אחרות, ומסייעים למקבלי ההחלטות ולמעצבי המדיניות בחקר ההיבטים השונים של סוגיות כלכליות, סביבתיות וחברתיות.

בנוסף עורכים העמיתים מחקר מדיניות עצמאי, שמטרתו לזהות חסמים לתעסוקה ולצמיחה בישראל ולאתר פתרונות אפשריים. מחקרי העמיתים מתבצעים בהדרכת צוות אקדמאי ומקצועי מנוסה ותומכים במחוקקים וברגולטורים, המעצבים את המציאות הכלכלית, חברתית והסביבתית בישראל.

במהלך השנה מוענקת לעמיתים הכשרה אינטנסיבית במדיניות כלכלית, ממשל ושיטות מחקר. במסגרת מפגשי ההכשרה השבועיים, העמיתים רוכשים כלים מקצועיים לכתובת תזכירים, מצגות וניירות מדיניות, וכן כלי ניהול, שיווק ותקשורת. בנוסף, נפגשים העמיתים עם בכירים במשק ובממשל ועם אנשי אקדמיה מהשורה הראשונה בישראל ובעולם. בסמסטר הראשון, העמיתים משתתפים בקורס המתמקד בחידושים פיננסיים, במסגרת בית הספר למנהל עסקים באוניברסיטה העברית בירושלים. הקורס מקנה 3 נקודות זכות אקדמיות, ומלמד אותו פרופ' גלן יאגו, מנהל בכיר, ומייסד, המעבדות לחידושים פיננסיים™ במכון מילקן.

את בוגרי התוכנית ניתן למצוא במגוון תפקידים בכירים במגזר הפרטי, כמרצים באקדמיה, במגזר הציבורי וכיועצים לשרים ולמשרדי הממשלה. ישנם בוגרים שנקלטו במשרדי הממשלה, ואחרים המשיכו ללימודים גבוהים באוניברסיטאות מובילות בישראל, ארצות הברית ובריטניה.

תוכנית עמיתי קורת-מכון מילקן היא לא פוליטית ובלתי מפלגתית, ואינה מקדמת קו פוליטי או אידאולוגי. התוכנית ממומנת על ידי קרן קורת וקרנות פילנתרופיות מובילות בארצות הברית ובישראל ומנוהלת על ידי מכון מילקן.

תקציר מנהלים

ארגונים בינלאומיים רבים כמו האו"ם, הבנק העולמי ובנקים אזוריים לפיתוח, וכן ממשלות ורשויות מקומיות בתחומן, מבצעים פרויקטים רבים בהיקפים נרחבים. לחברות המעוניינות לפעול בזירה הבינלאומית הדבר משול לכסף המונח על הרצפה, וכל שיש לעשות הוא "להתכופף" על מנת להרימו. על פי משל זה, הפעולות הנדרשות לשם לקיחת חלק בזירה הבינלאומית הן פשוטות, אך במציאות אין הדבר כך כלל. ישנן חברות רב-לאומיות אשר להן ניסיון עשיר בפרויקטים בינלאומיים, ויכולתן לבצע פרויקטים נוספים בעתיד היא פשוטה בהרבה (ביחס לחברות אחרות) בשל תוצאות העבר שבאפשרותן להציג. במקרים אחרים ישנה תמיכה מסודרת של המדינה שבה פועלות החברות, שמטרתה לעודד את החברות המקומיות לפעילות בינלאומית.

היתרונות הגלומים בפעילויות סיוע הניתנות על ידי המדינה הם רבים, שכן מדובר במכרזים ופרויקטים בהיקף של מיליארדי דולרים מדי שנה. גם הערך המוסף למדינה שבה פועלת החברה הוא גבוה. על כך ועל יתרונות נוספים של הסיוע מפרט בהרחבה מחקר זה, שגם מצביע על כך שהקשיים עבור חברות ישראליות נובעים בין היתר מחוסר ידיעה על הפוטנציאל הטמון במכרזים הבינלאומיים, מפערי ידע טכניים בנוגע להגשת מסמכי המכרזים ומקשיי מימון. הגורמים הרלוונטיים בממשלה זיהו את הקשיים האלה והם פועלים על מנת לסייע בדרכים מגוונות המפורטות להלן במחקר. ככל שניתן יהיה להצביע על הצלחות, יהווה הדבר תמריץ להמשיך ולפתח כלים נוספים ולסייע לחברות נוספות.

במחקר זה מוצגות התועלות הרבות של היצוא הן למשק כולו והן לפירמה הבודדת. בין היתר מצוין בו שהחשיפה לפרויקטים בינלאומיים לא רק מצמצמת את הסיכון בתיק הפרויקטים, אלא גם חושפת חברות ישראליות לשיטות עבודה בינלאומיות ומחייבת אותן "ליישר קו" ולנהוג על פי הנורמות המוכתבות על ידי המוסדות הבינלאומיים.

במהלך התמחותי כעמיתה זכיתי לסייע להקמת יחידת כלי הסיוע לתעשייה שהוקמה במנהל לסחר חוץ. מחקר זה תמך בתהליך ההקמה שהסתיים באוקטובר 2010 וכולנו תקווה כי התועלות המוצגות במחקר זה יהפכו לעובדות בשטח במהרה.

FELLOWS | KORET
PROGRAM | MILKEN INSTITUTE

תוכנית עמיתי קורת – מכון מילקן
בית מילקן, רחוב תל חי 13
ירושלים, 97102

info@kmifellows.org
www.kmifellows.org